

TISKOVÁ ZPRÁVA MINISTERSTVA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ A MINISTERSTVA ZEMĚDĚLSTVÍ

Ke snížení počtu přemnožených hrabošů pomůže MŽP 40 milionů. Zemědělci je budou moci hubit jen cíleně

V letošní zatím mírné zimě hraboši prosperují a po třech letech se opět přemnožili. Kritická je situace zejména v Jihomoravském, Olomouckém a Zlínském kraji. Ministerstvo životního prostředí (MŽP) a Ministerstvo zemědělství (MZE) se domluvily na principu jejich hubení, který bude efektivní, ale zároveň neohrozí další živočichy. Zemědělci budou na udělenou výjimku hraboše hubit pouze cíleně pomocí vkládání přípravku do děr. Od MŽP dostanou dotaci, která jim nahradí zvýšené náklady na práci.

Bezpečnost zásahu proti přemnožení hraboše adresnou aplikací rodenticidů (přípravků na ochranu rostlin, kterými se hubí hraboši) se ověřila v letech 2019-2021. Ta umožnila lokálně snížit výskyt hrabošů, a tedy snížit škody na porostech. Zároveň potvrdila, že nedošlo k otravám jiných živočichů.

„Chceme chránit řadu druhů ptáků jako poštolek, káňat, sýčků, kalousů, ťuhýků, volavek, čápy, koroptve, bažanty, ale i zajíce, lišky, srnce nebo dokonce i domácí mazlíčky jako kočky a psy, proto je pro nás klíčová dohoda s resortem zemědělství, že na výjimky ÚKZÚZ (Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský) bude povolována zvýšená a adresná aplikace do děr. Ať už se provádí ručně nebo strojem, jed jde cíleně pod povrch. Novým dotačním titulem budeme navíc kompenzovat zemědělcům jejich vícepráce s aplikací. Ze Státního fondu životního prostředí ČR proto poskytneme 40 milionů korun na pokrytí zhruba 80 tisíc hektarů zemědělské půdy. Parametry jsme nastavili na základě dat ÚKZÚZ za období hraboší kalamity před třemi lety. Přitom dotace na jeden hektar bude na základě expertních analýz ve výši 500 korun,“ vysvětluje **náměstek ministra životního prostředí Petr Hladík (KDU-ČSL).**

„Nedopustíme, aby se opakovala kalamita s hraboši, jaká zemědělce postihla v roce 2019 a 2020. Chceme maximálně ochránit ostatní živočichy, proto neumožníme aplikaci přípravku rozhozem na povrch. Cílenou podporou pro zemědělce jim pokryjeme zvýšené náklady na boj s hrabošem, a zároveň nepoškodíme životní prostředí. Situace se nesmí podcenit, je třeba využít všechny dostupné a povolené metody ochrany k omezení výskytu tohoto škůdce,“ vyzývá zemědělce **ministr zemědělství Zdeněk Nekula (KDU-ČSL)** s tím, že jen za jaro 2020 vyplatil resort zemědělství na jednorázovou asanaci pozemků se zjištěným přemnožením hrabošů 35 milionů korun. Jde o zaplacení nákladů zemědělcům, kteří rodenticid aplikují.

Ministerstvo zemědělství proto umožnilo rozšíření možnosti adresné aplikace přípravků na ochranu rostlin proti hraboši (<https://eagri.cz/public/web/ukzuz/tiskovy-servis/tiskove-zpravy/x2023/hrabos-vyjimka-nory-2023.html>). Cílem je zabránit škodám na zemědělských plodinách. Minulý týden Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (ÚKZÚZ) vydal nařízení o povolení použití zvýšené dávky přípravků na ochranu rostlin do nor. Toto nařízení platí od 21. února do 21. června 2023. V maximální možné míře ochrání ostatní živočichy, protože nejde o povrchové použití, ale o aplikaci do nor pod povrch.

Při kalkulaci sazby se vychází striktně z prokázaných a ověřených nákladů, které zemědělci doložili ÚKZÚZ při prokazování nákladů v rámci mimořádných rostlinolékařských opatření, které byly spojeny v minulých letech s aplikací přípravků proti hraboši rozhozem.

Od kdy bude možné o kompenzaci na práce v podobě dotací žádat, upřesňuje **Petr Valdman, ředitel Státního fondu životního prostředí ČR**: „*Žádosti začneme elektronicky přijímat od 6. března od 10 h přes Agendový informační systém (AIS SFŽP ČR). Administrace podpory bude rychlá a jednoduchá, klíčové pro nás bude udělení výjimky od ÚKZÚZ.*“

Pravidla pro udělení výjimky

Uděluje ji ÚKZÚZ (<https://eagri.cz/public/web/ukzuz/portal/>). Aplikace musí být provedena v souladu s dalšími obecně závaznými právními předpisy, např. zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, s ohledem na minimalizaci rizik pro necílové organismy a prováděna pouze osobou disponující tzv. odbornou způsobilostí podle zákona o rostlinolékařské péči, tedy řádně proškolená k nakládání s přípravky na ochranu rostlin. Zemědělci musí aplikaci přípravku nahlásit ÚKZÚZ nejpozději tři dny před jejím zahájením. ÚKZÚZ bude provádět kontroly dodržování podmínek nařízení.

Kontakt:

Tiskové oddělení MŽP
tel.: 267 122 818 nebo 267 122 534
e-mail: tiskove@mzp.cz